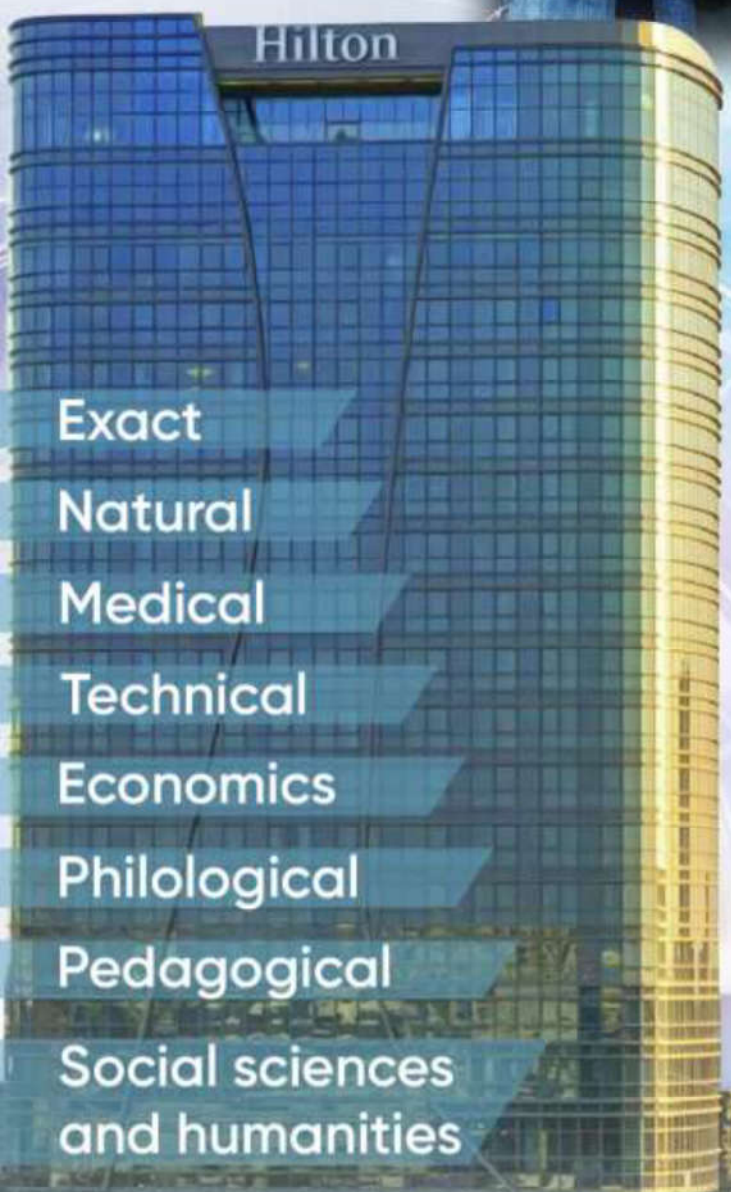

O'ZBEKISTONDA

2024
20-Noyabr

FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIY TADQIQOTLAR JURNALI

ISSN: 2181-3302

- Exact
- Natural
- Medical
- Technical
- Economics
- Philological
- Pedagogical
- Social sciences and humanities

“O‘ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIY TADQIQOTLAR” JURNALI

«BEST PUBLICATION»

Ilm-ma'rifat markazi ©

MATERIALLARI TO‘PLAMI

20-NOYABR, 2024-YIL

34-SON

O'ZBEKISTON
2024

Ushbu to'plamda "O'zbekistonda fanlararo innovatsiyalar va ilmiy tadqiqotlar jurnali" ilmiy jurnaliga kelib tushgan maqolalar o'rin olgan.

Mazkur jurnalda zamonaviy ta'lim tizimini rivojlantirish jarayonida innovatsion ta'lim texnologiyalarini joriy etish va loyihalashtirish, integratsion ta'limni rivojlantirishda yo'nalishlar bo'yicha kreativ g'oyalar, takliflar va echimlarni amalga oshirish maqsad qilib olingan. Mazkur jurnal materiallaridan OTM professor-o'qituvchilari, akademik litsey va kasb-hunar kollejlari va umumta'lim maktab o'qituvchilari, mustaqil tadqiqotchilar, magistrantlar, ilmiy xodimlar, iqtidorli talabalar hamda shu sohada ilmiy ish olib borayotgan tadqiqotchilar foydalaishlari mumkin.

Eslatma! Jurnal materiallari to'plamiga kiritilgan maqolalardagi raqamlar, ma'lumotlar haqqoniyligiga va keltirilgan iqtiboslar to'g'riligiga mualliflar shaxsan javobgardirlar.

TAHRIRIYAT

Bosh muharrir:

Maqsudov Ulug'bek Qurbonovich
Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Mas'ul muharrir:

Yusufjonov Quyoshbek Komiljon o'g'li
Farg'ona davlat universiteti

Mas'ul kotib:

Hakimov Iqboljon
Farg'ona Politehnika instituti

Texnik xodim:

Sultonov Sardorbek No'monjon o'g'li
Farg'ona davlat universiteti

TAHRIR KENGASHI A'ZOLARI

Tuychiyeva Inoyat Ibragimovna

Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Shamsiyeva Maxfuzaxon Xuja qizi

Tarix fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sabirova Gulnoza Sadikovna

Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Ayrapetova Alyona Gennadevna

*Amir Temur nomidagi O'zbekiston respublikasi Davlat xavfsizlik xizmati akademiyasi.
Psixologiya fanlari doktori (DSc)*

Mamatova Nodira Muxtarovna

Tibbiyot fanlari Doktori (Ds)

Rasulova Vasila Batirovna

Toshkent farmatsevtika instituti, Biologiya fanlari nomzodi, dotsent

Nikadambayeva Hilola Batirovna

*Uzbekiston jurnalistika va ommaviy kommunikatsiyalar universiteti,
Pedagogika fanlari nomzodi, dotsent*

Pirimov Akram Pirimovich

Navoiy davlat pedagogika instituti, dotsent

Shodiyev Furqat Davranovich

*Navoiy davlat pedagogika instituti, Texnika fanlari
nomzodi, Dotsent*

Qurbonova Muqaddas Omonovna

Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Baltayeva Ikkal Tadjibayevna

*O'zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universiteti. O'zbek tili va adabiyoti kafedrasida
dotsenti, filologiya fanlari nomzodi.*

Sayfullayeva Ra'noxon Raupovna

O'zbekiston milliy universiteti. Filologiya fanlari doktori, professor.

Popova Tatyana Igorevna

SanktPeterburg davlat universiteti. Rossiya. Doctor filologicheskix nauk, professor.

Berdaliev Abduvali

Tojikiston. Xo'jand davlat universiteti. Filologiya fanlari doktori.

Manzuraxon Ernazarova

Navoi davlat pedagogika instituti. Filologiya fanlari doktori, professor.

Uluqov Nosirlon Muxammadalievich

Namangan davlat universiteti. Filologiya fanlari doktori.

Jumanazarova Guljahon

Filologiya fanlari doktori. Jizzax davlat universiteti.

A.A.Qosimov

Farg'ona davlat universiteti. Filologiya fanlari doktori, professor.

Jo'rayev Habibullo Abdusalomovich

Filologiya fanlari doktori. Farg'ona davlat universiteti.

Fayzimatov Shuxratjon No'monovich

Farg'ona politexnika instituti. Texnika fanlari doktori.

Hoshimov G'anijon Mirzaaxmadovich

Andijon davlat universiteti. Filologiya fanlari doktori.

Hulkar Hamroyeva

Filologiya fanlari nomzodi, dotsent. O'zbekiston respublikasi yozuvchilar uyushmasi a'zosi, jurnalist.

O'rinboyev No'monjon O'rmonovich

falsafa fanlari nomzodi, dotsent. XTXMOIO'

Qurbonova Muqaddas Omonovna

Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori. Farg'ona davlat universiteti.

Qunduzxon Atabayevna

Filologiya fanlari doktori, professor. O'zbekiston. Jahon tillari universiteti.

Hojaliyev Ismoiljon Tojiboyevich

Farg'ona davlat universiteti filologiya fanlari nomzodi, dotsent.

Erofeeva Inna Nikolaevna

Kandidat pedagogicheskix nauk, dotsent. Sankt Peterburg davlat universiteti. Rossiya.

Toshtemirova Zamira Sotvoldiyevna

pedagogika fanlari nomzodi, dotsent. Farg'ona davlat universiteti.

G.O.Abdugafurovich

Filologiya fanlari nomzodi. Farg'ona davlat universiteti.

Xudayarov Oybek Odilovich

Toshkent Davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti

Muxitdinova Muniraxon

Pedagogika fanlari fanlari doktori, (PhD)

Matsaidova Sayyora Xudayberganovna

Urganch davlat universiteti, Geodeziya, kartografiya, geografiya kafedrasida, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazova Yulduzoy Abdusharipovna

Urganch davlat universiteti, Ilmiy tadqiqotlar, innovatsiyalar va IPKT bo'limi boshlig'i, qishloq xo'jaligi fanlari nomzodi, agrokimyo fanlari dotsenti

Ismayilova Intizar

Urganch davlat Universiteti Tabiiy fanlar fakulteti Biologiya kafedrasida, qishloq xo'jaligi fanlari nomzodi, dotsent

Latipova Umida Yusufboyevna

Urganch davlat universiteti. Psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD).

Nurullayeva Manzura Shavkatovna

Urganch Davlat universiteti "Biologiya" kafedrasida dotsenti, qishloq xo'jalik fanlari doktori (PhD)

Alloberganova Zebo Bekmamatovna

Urganch Davlat universiteti tabiiy va qishloq xo'jaligi fanlari fakulteti Biologiya kafedrasida, Biologiya fanlari nomzodi, dotsent

Babadjanova Zamira Khikmatovna

Buxoro davlat tibbiyot instituti Ichki kasalliklar propedevtikasi kafedrasida dots. nti, tibbiyot fanlari doktori (DSc).

Matyakubova Yulduzkhon Amanbayevna

Urganch Davlat universiteti tabiiy va qishloq xo'jalik fanlari fakulteti Biologiya kafedrasida, qishloq xo'jaligi fanlari nomzodi, dotsent

Ochilova Vazirakhon Rustamovna

O'zbekiston Davlat Jahon tillari universiteti, ingliz tili fakulteti 1, ingliz tilini o'qitish metodikasi kafedrasida katta o'qituvchisi, Pedagogika fanlari doktori (PhD)

Abdurakhimov Mingzhigit Kattabekovich

Samarqand Davlat universiteti agrotexnologiya va Tuproqshunoslik kafedrasida professori

MUNDARIJA:

1.	Miryusupova M. M <i>OLIY TA'LIM MATEMATIK FANLARINI O'QITISHDA INTEGRATSION MODELLARNI ISHLAB CHIQISH</i>	9
2.	Д.Қ.Холмуродова Исломов Л.Б Фаилова М.О <i>КЎМИР БРИКЕТЛАР ИШЛАБ ЧИҚИШДА УНИНГ ЭКСПЛУАТАЦИОН ХОССАЛАРИГА ИНГРЕДИЕНТЛАРНИНГ ТАЪСИРИНИ ЎРГАНИШ</i>	15
3.	Д.Қ.Холмуродова Исломов Л.Б Киямова Д.Ш <i>БОҒЛОВЧИНИНГ БРИКЕТЛАРНИНГ ХОССАЛАРИГА ТАЪСИРИНИ ЎРГАНИШ</i>	20
4.	Mardanov Sardorbek Zafar o'g'li <i>"O'ZBEKISTON – 2030" STRATEGIYASIDA XALQ XIZMATIDAGI ADOLATLI VA ZAMONAVIY DAVLATNI BARPO ETISH G'OYASINING AKS ETISHI</i>	25
5.	Azimova Marjona Salim qizi <i>HUMOR AND SARCASM IN PRESIDENT JOE BIDEN'S SPEECH: A LINGUISTIC AND RHETORICAL ANALYSIS</i>	33
6.	Ўктамов Шохрухбек Улуғбек ўғли <i>МАРКАЗИЙ ОСИЁ ДАВЛАТЛАРИНИНГ ИҚТИСОДИЙ ИНТЕРГАЦИЯСИ: МИНТАҚАВИЙ ИҚТИСОДИЙ ИТТИФОҚИНИНГ СТРАТЕГИК РИВОЖЛАНИШИ ТЎҒРИСИДА</i>	36
7.	Hasanova Dildora to'lqin qizi <i>UMMAVIYLAR SULOLASI HUKUMDORLARINING FAOLYATI HAQIDA QISQACHA MULOHAZALAR</i>	40
8.	Pardayeva Kamola Sultonovna Samandarova Nodira Qadamboyevna <i>VEKTORLAR MAVZUSINI O'QITISHNING AMALIY HAYOTGA TADBIQI</i>	45
9.	Xayitboyev D.J Taganov R.A <i>CHIZMACHILIK MASHG'ULOTLARIDA TALABALARNING FAZOVIIY TASAVVURNI SHAKLLANTIRISHDA INTERFAOL METODLARDAN FOYDALANISH</i>	48
10.	Akram Hamdamov Ikram Xudaynazarov <i>ABDULLA O'RIPOVNING "HAKIM VA AJAL DOSTONIDA" HASADHINING O'ZIGA XOS QIYOFASI</i>	53
11.	Ravshanova To'lg'anoy Sodiq qizi <i>USMON AZIMNING "SO'NGSO'ZLAR" ASARIDA TALANT QIRRALARI</i>	57
12.	Azizov Muzaffar Sulaymonovich Xusanova Xusnida Qahramonovna <i>KESMANING IKKI CHETIDA BUZILADIGAN IKKINCHI TARTIBLI ODDIIY DIFFERENSIAL TENGLAMALAR UCHUN IKKINCHI CHEGARAVIY MASALA</i>	60
13.	Kamolov Muzaffar Zuxriddinovich	65

	<i>QADRIYATLAR OILA BARQARORLIGINI TA'MINLASH OMILI SIFATIDA</i>	
14.	Mannobova Lola Abdunazar qizi <i>INGLIZ TILIDAGI TURIZM TERMINLARI VA ULARNING O'ZBEK TILIGA O'GIRILISHI</i>	69
15.	Usmanov Mashrab Rustamovich <i>JIZZAX VILOYATI HUDUDLARIDA TURISTIK MARSHRUTLAR ISHLAB CHIQUISH VA RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI</i>	73
16.	Xoldorova G.M Berdialiyeva V.I <i>GALLAOROL TUMANI TABIIY RESURLARI VA HUDUDIY JOYLASHUVINING GEOGRAFIK XUSUSIYATLARI</i>	78
17.	Aralov G'ayrat Muhammadiyevich <i>HUDUDIY MEHNAT BOZORINI RIVOJLANTIRISHNING INNOVATSION YONDASHUVLARI</i>	82
18.	Астанаев К.С <i>ОСНОВНЫЕ АСПЕКТЫ НЕОБХОДИМОСТИ ФАКТОРОВ РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В СЕЛЬСКОМ ХОЗЯЙСТВЕ</i>	88
19.	Eshmatova Umida Salim qizi <i>OITS KASALLIGI VA UNGA QARSHI KURASHISH</i>	93
20.	Tosheva Marjona Rustam qizi <i>CHOLG'U IJROCHILIGI: MUSIQIY MADANIYATNING YUKSAK IFODASI</i>	98
21.	Khaytimmatov Omonboy <i>UZBEKISTAN AND MAJOR GLOBAL POWERS: RUSSIA, CHINA, AND THE WEST</i>	100
22.	Abdirazakov A.I <i>SUV OQIMLI NASOS QURILMALARI</i>	105
23.	Абдиразаков А.И <i>НАСОСЛАР ҚУРИЛМАЛАРИНИНГ ИШИНИ БОШҚАРИШ ОРҚАЛИ САРФ БОСИМ КЎРСАТГИЧЛАРИНИ РОСТЛАШ.</i>	109
24.	I.I.Xudaynazarov <i>OLIV TA'LIM TIZIMIDA XUSUSIY INNOVATSION POTENTIALINI SHAKLLANTIRISH</i>	115
25.	Суерова Нурсулу Хусановна <i>ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ РУССКОГО ЯЗЫКА И ЛИТЕРАТУРЫ С ИЗОБРАЗИТЕЛЬНО-ВЫРАЗИТЕЛЬНЫМИ СРЕДСТВАМИ РУССКОГО ЯЗЫКА: ОСОБЕННОСТИ.</i>	120
26.	Z.A.IIhomov <i>ALEKSANDR BEKOVICH-CHERKASSKIY EKSPEDITSIYASINING BA'ZI TAFSILOTLARI. KASPIYGA YURISH.</i>	127
27.	R.J.Shukurov <i>MARKAZIY OSIYO TARIXSHUNOSLIGIDA BUXORO AMIRLIGIDA JADIDLARNING MA'RIFATCHILIK FAOLIYATI TADQIQOTLARI</i>	137
28.	Olishova Risolat Abduvali qizi <i>TELEMEDITSINA, ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALAR VA ULARNING TIBBIY XIZMATLARNING MAVJUDLIGIGA TA'SIRI</i>	144

29.	Alisherova Marguba Madaminjon qizi Murodjonova Sarvinoz Bahramjon qizi <i>PAXTA XOM ASHYOSINI SAQLASHGA TAYYORLASH VA SAQLASH BO'YICHA CHET EL TAJRIBALARI</i>	150
30.	Nishonova Sh. T Turg'unov M. J <i>GIPERBOLIK TIPDAGI TENGLAMA UCHUN BIR NOLOKAL MASALA</i>	154
31.	N.D.Ahmedova <i>PEDAGOGIK TEXNOLOGIYANING TARIXIY TARAQQIYOTI VA SHARQ MUTAFAKKIRLARINING TA'LIMDAGI O'RNI</i>	158

SUV OQIMLI NASOS QURILMALARI

Abdirazakov A.I

Assistent "TIQXMMI" MTUning Qarshi irrigatsiya va agrotexnologiyalar instituti.

Анотатсия: Мақолада, насос станцияларида энергоэффектив насос қурилмаси сув оқimli насос қурилмалари тўғрисида маълумотлар келтирилган.

Калит сузлар: Сув оқimli насос, инжектор, араласhtirish камераси, ишчи суууқлик, босим қувур.

Аннотация: В статье представлена информация об энергоэффективном насосном оборудовании струйном насосном оборудовании на насосных станциях.

Ключевые слова: Струйный насос, инжектор, камера смешения, рабочая жидкость, напорный трубопровод.

Abstract: The article provides information on energy-efficient pumping equipment, jet pumping equipment at pumping stations.

Key words: Jet pump, injector, mixing chamber, working fluid, pressure pipeline.

Hozirda hasos stansiyalarda keng qo'llanilayotgan сув оқimli nasosidan birinchi foydalanish 19-asrga to'g'ri keladi. O'sha paytda bunday asbob-uskunalar laboratoriyalarda сув va havoni kolbalardan chiqarish uchun ishlatilgan. Keyinchalik tog'-kon sanoatida konlardan сув chiqarish uchun сув оқimli nasoslar ishlatilgan.

Uy sharoitida сув оқimli насос ko'pincha сув quduqlarida, shuningdek, kanalizatsiyaoqova suvlarini qum va loy bilan olib chiqish uchun ishlatiladi.

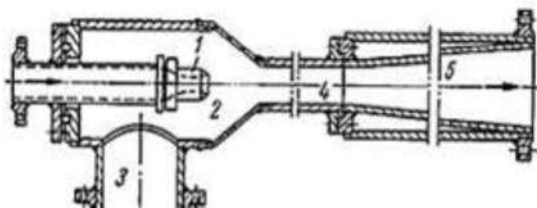
Suv оқimli сув chiqargichlar tashqaridan keltirilgan (yordamchi) ish suyuqligining energiyasi hisobiga harakatga keltiriladi. Bu suyuqlik насос bilan uzatilayotgan suyuqlik orqali o'tib, u bilan aralashadi va energiyaning bir qismini unga berib, ketidan ilashtiradi. Ish suyuqligi tomchisimon (masalan, сув) va gazsimon (bug') bo'lishi mumkin.

Suv оқimli nasoslarining zamonaviy modifikatsiyalari uch toifaga bo'linadi.

Ejektor - suyuqlikni quyish uchun ishlatiladi. Ishlash mexanizmi suyuq moddalarni so'rishdir.

Injektor - suyuq moddalarni quyish printsipli asosida ishlaydi. Ishlaydigan moddasi bug'dir.

Elevator - ishchi suyuqlik bilan aralashtirish orqali sovutish suvi haroratini pasaytirish uchun ishlatiladi.

Ishchi suyuqlik soplo 1-orqali yuqori tezlikda qabul qiluvchi kameraga 2-oqadi. Qabul qiluvchi kameradagi ishchi suyuqlik oqimi quvur 3-orqali kiruvchi

harakatlanuvchi suyuqlik bilan aloqa qiladi. Oqim yuzasida ishqalanish va impuls almashinuvi tufayli qabul qiluvchi kamera, quvur orqali kiradigan suyuqlik ushlanib, 4-aralashtirish kamerasiga, so'ngra konusning 5-diffuzoriga o'tkaziladi.

Aralashtirish kamerasida ishlaydigan va tashiladigan suyuqliklar o'rtasida impuls almashinadi. Kinetik energiyani potentsial energiyaga aylantirish jarayoni diffuzorda sodir bo'ladi.

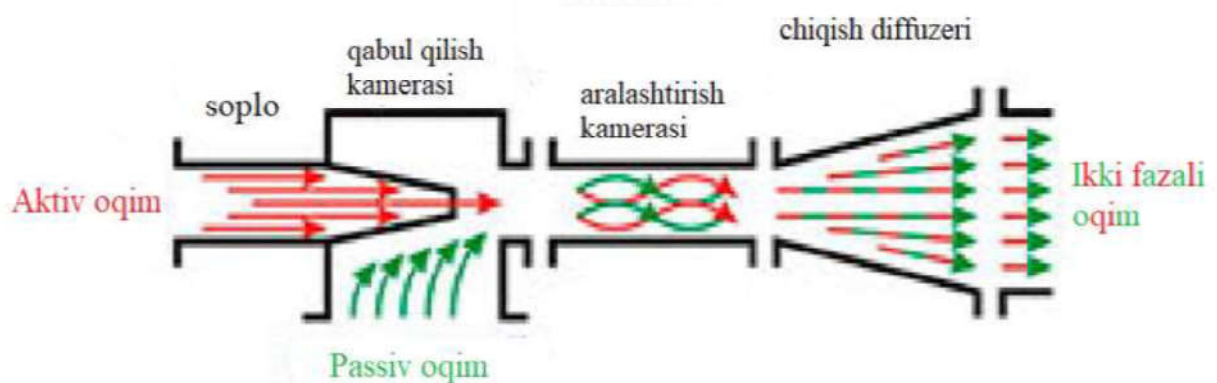
Diffuzordan suyuqlik bosim quvur liniyasiga oqib o'tadi.

Sanoatda ikki turdagi suv oqimli qurilmalar keng tarqalgan: suv oqimi va bug oqim kompressorlar. Suv oqimli nasoslarda ishchi suyuqlik suv, bug' oqimli nasoslarda esa bug'dir. Suv oqimli nasoslari va bug' oqimlida kompressorlarning ishlash usuli asosan bir xil; ularning ish jarayonida ishchi suyuqliklarning xususiyatlarining farqi tufayli farq bor.

Oqimli nasosning asosiy parametrlari ishchi suyuqlik oqimining sarfi G_{ish} , nasos bilan harakatlanadigan suyuqlikning oqimi sarfi G_n (nasos sarfi), ishchi suyuqlikning bosimi P_{ish} , harakatlanuvchi suyuqlikning P_{ish} oldidagi bosimi, nasosning va nasos orqasidagi aralash suyuqlikning bosimi P_{ar} .

Suv oqimli nasoslarining foydali ish koeffisienti past, lekin ularning konsruksiyasi soddaligi va harakatlanuvchi qismlarning yo'qligi ularning keng qo'llanilishiga olib keldi.

Ko'pincha suv oqimli nasoslarni ishlatish bir nechta agregatni ketma-ket ulanishi. Bunday holda, nasoslar turli xil sopro diametrlari bilan ishlab chiqilgan bo'lib, ular ketma-ket ulanganda ishlash vaqtida agregatlarning ish diapazonida oqimi xususiyatlarini qoshqarish imkonini beradi.

14-rasm.Suv oqimli nasosi konstruksiyasi

Suv oqimli nasosi konstruksiyasi quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- soplo agregati;
- qabul qilish kamerasi;
- aralashtirish kamerasi;
- chiqish diffuzeri;
- injekterlanadigan va ishchi suyuqliklarni chiqarish uchun soplalar (ikki fazali oqimda).

Ushbu turdagi birliklarning turli modellari, ularning qo'llanilish sohasiga qarab, har xil xususiyatlarga ega bo'lgan soplalar bilan jihozlangan. Har bir aniq holatda soplani tanlash chiqariladigan suyuqlikning turiga va uning gidravlik xususiyatlariga bog'liq.

Har qanday uskuna singari, suv oqimli nasoslar ham o'ziga xos afzalliklari va kamchiliklariga ega. Keling, har bir toifa uchun asosiy mezonlarni umumlashtirishga harakat qilaylik.

Suv oqimli nasoslarining asosiy afzalliklari quyidagilardan iborat:

- yuqori ishonchlilik va ta'mirsiz uzoq muddatli ishlash imkoniyati;
- muntazam xizmat ko'rsatishni talab qilmaydi;
- kimyoviy agressiv oqimlarga nisbatan chidamli;
- konstruksiyasining soddaligi va o'rnatish qulayligi;
- qo'llanilish sohasi keng (kundalik hayotda va sanoatda).

Albatta, ushbu turdagi nasoslarning boshqalarga nisbatan sanab o'tilgan afzalliklarining aksariyati ularning harakatlanuvchi komponentlari yo'qligidan kelib chiqadi. Suv oqimli nasoslari nisbatan kichik tashqi o'lchamlari va og'irligi bilan ajralib turadi. Ular past ekspluatasiya xarajatlarga ega, bu ulardan foydalanishda juda muhim omil.

Ushbu turdagi nasoslarning asosiy kamchiliklari:

juda past nasos FIK - 30% dan ortiq emas;

soploga katta hajmdagi suyuqlik etkazib berish zarurati.

Suv oqimli nasoslar uchun markalanish belgisi : HCC 7/5

H – nasos; C - suv oqimli (struyniy); A, B, C - korpus diametri bo'yicha nasos turi

7/5 - aralashtirish kamerasining diametri / ishlaydigan soplarning chiqish qismining diametri.

2 - jadval

Suv oqimli nasoslar turlari

Markasi	Kirishdagi suyuqlik sarfi, t/soat		Ijeksiyalanadigan suyuqlik sarfi, t/soat		Kirishdagi bosim Py, kgs/sm ²	Chiqishdagi bosim Pc, kgs/sm ²	Ijeksiyalanadigan suyuqlik bosimi Pκ, kgs/sm ²		Injeksiya koeffitsiyenti, U	
	9	10	0,9	0,3			1	0,2	0,1	0,03
HCC 3/11	9	10	0,9	0,3	5	3,4	1	0,2	0,1	0,03

HCC 7/5	3,2	3,6	0,3	1	12	15	7	0,5	0,1	0,03
HCB 24/20	30	33	3	1	5		3,4	1	0,2	0,03
HCB18/15	17	19	1,7	0,6	5		3,4	1	0,2	0,03
HCA36/30	68	74	6,8	2,2	5		3,4	1	0,2	0,03
HCA30/25	47	52	4,7	1,6	5		3,4	1	0,2	0,03

Хулоса

Suv oqimli nasoslar nasos stansiyalarda suv oqimli nasoslar qurilmalar yordamida drenaj suvlarini chiqarish va surish quvurlarini suv bilan to'ldirishda, hamda nasos ishlash davomida kavitatsiya jarayonini oldini olish maqsadida foydalaniladi. O'rnatilganda suv oqimli nasoslarda suyuqlikni harakatlantirishi ishchi suyuqlik hisobiga bajarilganligi sababli elektr energiya sarflanmaydi. Shuningdek so'rish quvurini suv bilan tuldirishda vakkum nasosga nasos qo'shishda doimiy talab bo'lmaydi. Sug'orish tizimi nasos stansiyalarida drenaj nasosga va vakkum nasoslarga sarflanadigan elektr energiyasi iqtisod qilinadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Mamajonov M. "Nasoslar va nasos stansiyalari". Darslik, T.: "Fan vatexnologiya", 2012.- 372 bet.
2. Muxammadiev M.M., Uralov B.R., Mamajonov M., Majidov T.SH., Nizamov O.H., Badalov A.S., Kan E.K. "Gidromashinalar". O'quv qo'llanma, Toshkent, TIMI, 2010.-193 bet.
3. Латипов К.Ш. "Гидравлика, гидромашиналар ва гидроюритмалар" Дарслик, Тошкент, Ўқитувчи, 1992.- 335 б.
4. Арифжанова М., Қ.Т.Рахимов., А.К.Ходжиев Гидравлика.-Тошкент, ТИМИ, 2016 й.
4. A.I.Abdirazzokov Z.X.Sherboyev N.O.Sarmonov YERLARNING MELIORATIV HOLATINI YAXSHILASHDA MELIORATIV QUDUQLARNING AHAMIYATI // International Journal of Education, Social Science & Humanities. Finland Academic Research Science Publishers . -2021-2025, 2023-yil.
5. A.I.Abdirazakov RPM CONTROL OF THE ELECTRIC MOTOR OF BOREHOLE PUMPS THROUGH A FREQUENCY CONVERTER //INTERNATIONAL BULLETIN OF APPLIED SCIENCE AND TECHNOLOGY. -204-208, 2022-yil.
6. A.I.Abdirazakov Assessment of Non-Stationary Processes in Unstable Operating Modes of Pumping Stations //Eurasian Research Bulletin Genius Journals Publishing Group 26-31, 2023